

ELS ESPAIS BUITS ELS ESPAIS VERDS PRODUCTIUS

JORNADA
ESPAIS EN DESÚS, ESPAIS D'OPORTUNITAT
Barcelona, dijous 17 de desembre

El municipi es troba a una distància de 30 - 45 km de Barcelona, del seu port i de l'aeroport del Prat.

És una ciutat central en la segona corona metropolitana -arc metropolità- que juntament amb l'Àrea metropolitana conforma un dels nodes urbans de referència del mediterrani europeu, amb uns 5 milions d'habitants l'any 2014.

Els ecosistemes naturals a Terrassa són condicionats per la proximitat del massís de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, per la xarxa de rieres i per la plana agrícola del Vallès.

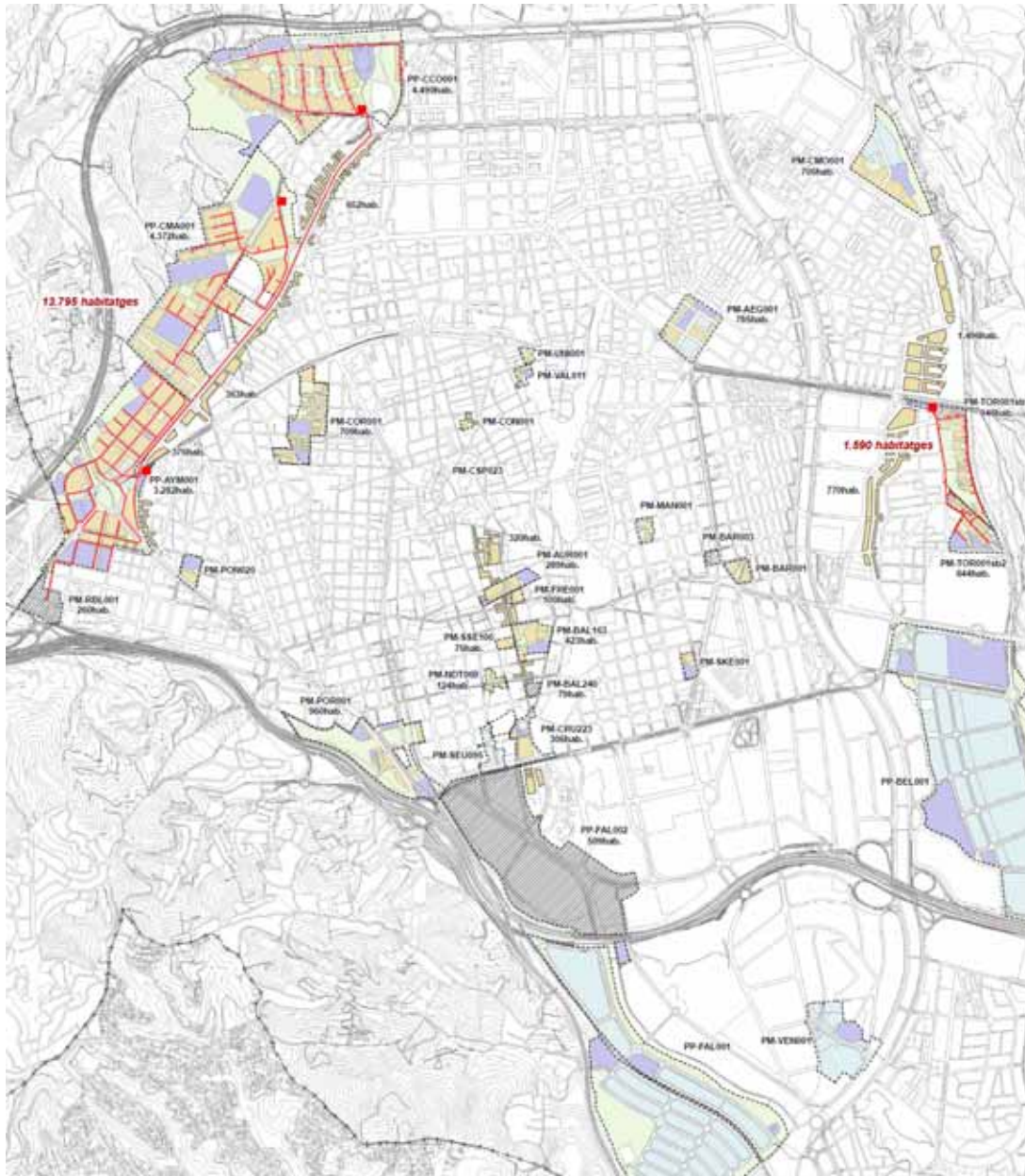

Amb 7.000 ha de superfície, el 32,5% del terme correspon a sòl urbà, consolidat en més del 90%-, el 4,8% a sòl urbanitzable, i la resta, el 62,7%, a sòl no urbanitzable.

La superfície forestal és de més de 3.000 ha , de les que 763 ha formen part del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. Pel que fa als espais agrícoles, ocupen 575 ha a la plana del Vallès, dedicades majoritàriament al conreu de cereal.

La ciutat, amb 215.517 habitants, és la quarta ciutat més poblada de Catalunya. La densitat de població és de 3.072 habitants/km² -o 9.400 hab/km² si es considera únicament el sòl urbà-, menor que la majoria de grans ciutats metropolitanes.

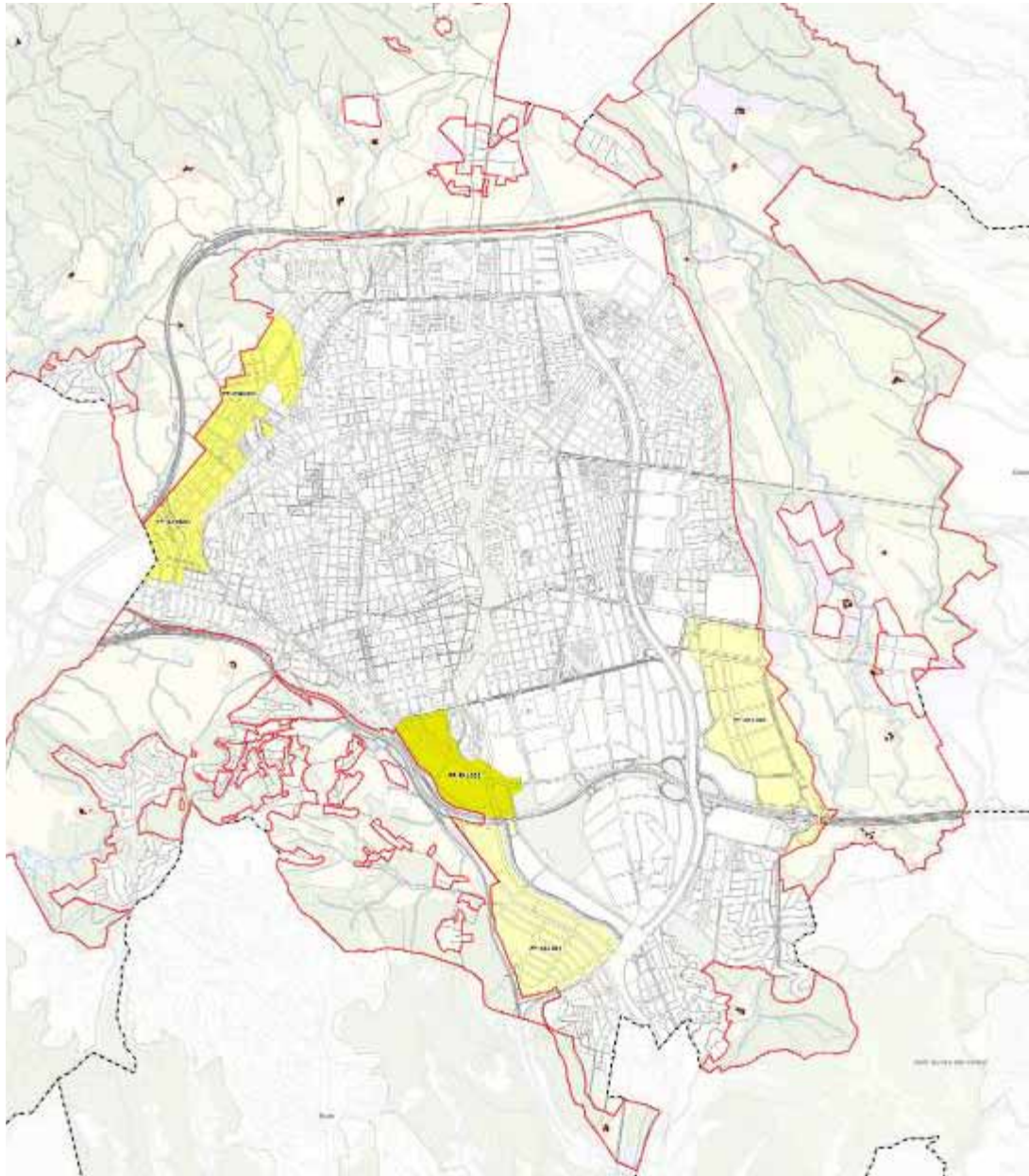

Terrassa ha tingut un major increment d'aturats que el conjunt de Catalunya, i es troba actualment en xifres similars a les de la resta de grans ciutats, al voltant dels 20.000 aturats.

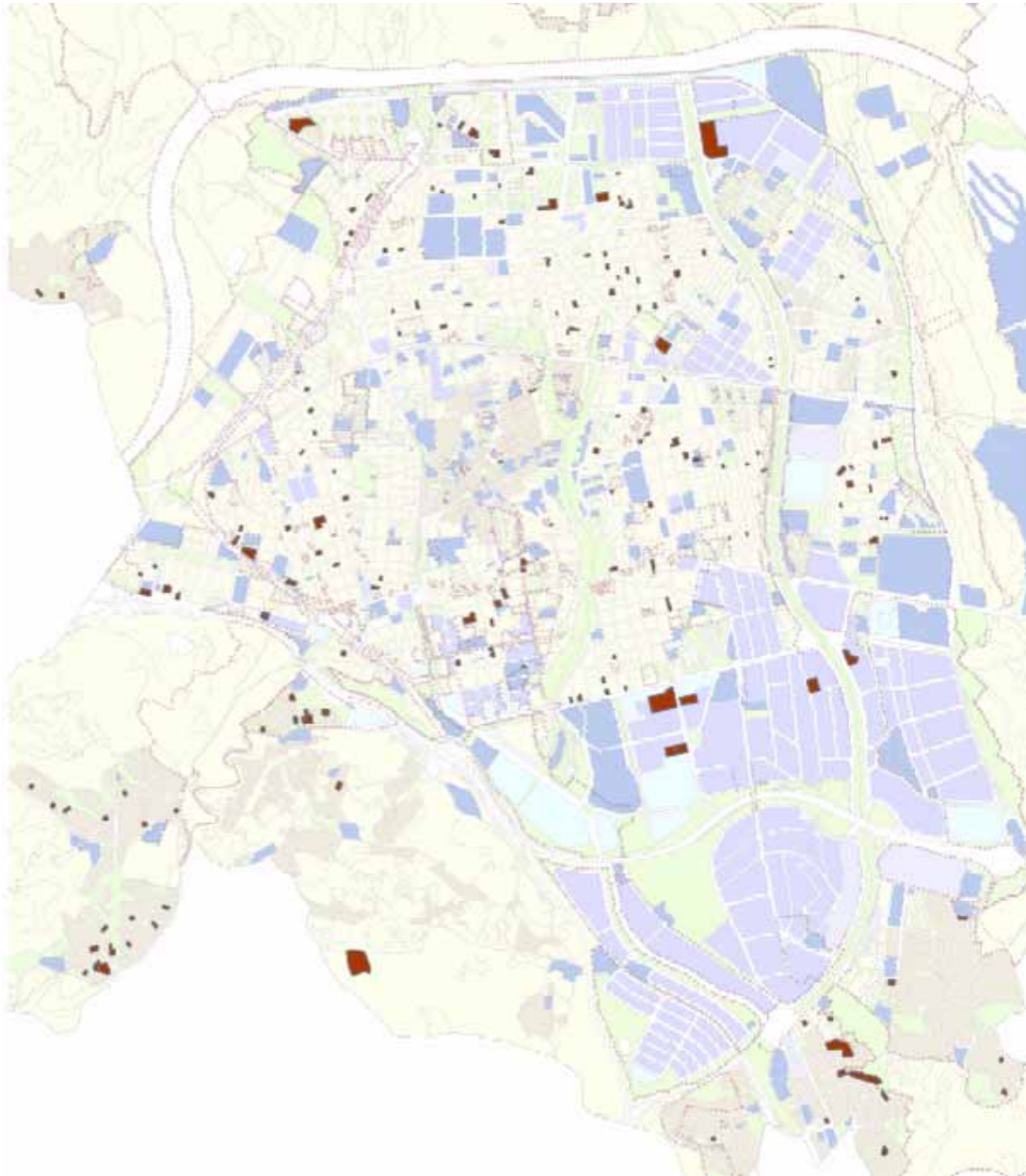
Existeixen 10 grans sectors de planejament derivat que no s'han desenvolupat. 8 d'ells compten amb el planejament aprovat, i 6 també amb els seus instruments d'execució aprovats (projecte d'urbanització i projecte de reparcel·lació).

Aquest fet compromet el desenvolupament d'infraestructures importants com el cobriment del transvasament, i crea situacions urbanes complexes: espais abandonats i degradats, antics sòls industrials pendents de descontaminació, recursos públics pel manteniment d'aquestes espais ja reparcel·lats, etc...

En els sectors de planejament derivat pendent de desenvolupar situats en sòl urbanitzable, es treballa per la recuperació de l'activitat agrícola. Els resultats han estat molt positius.

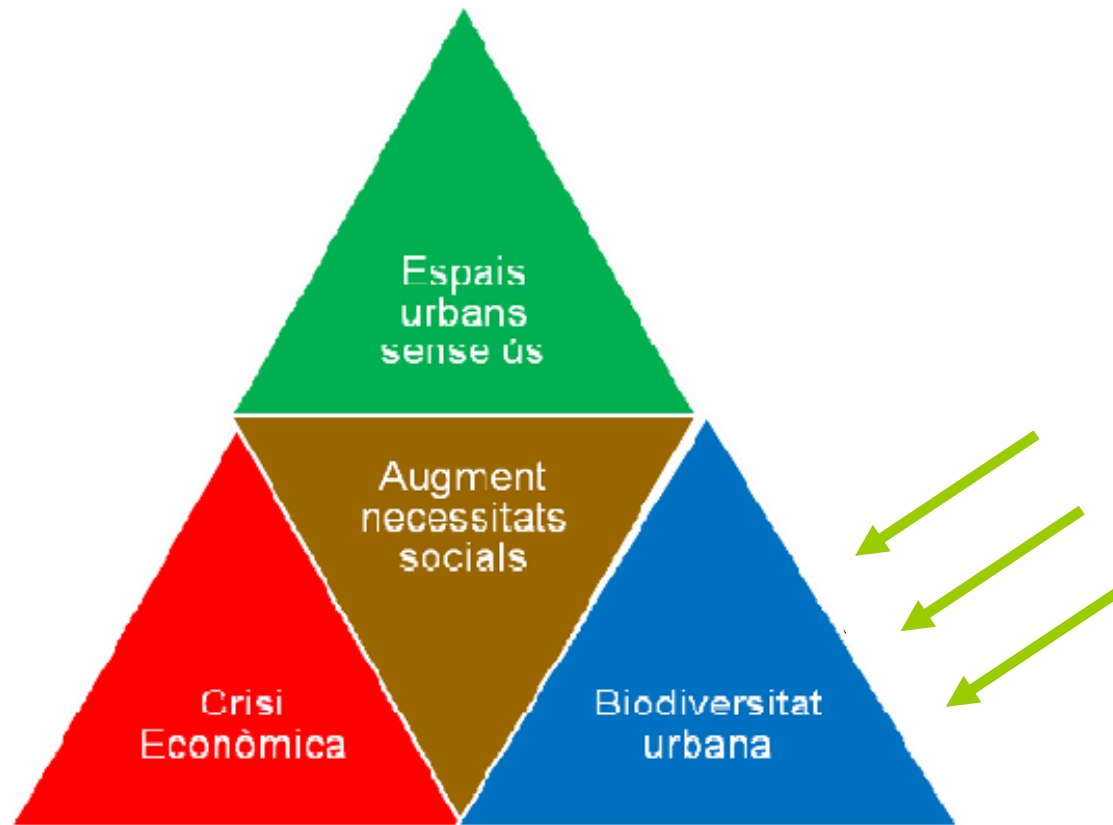

Existeixen, dins i fora dels sectors de planejament derivat, un bon nombre de solars públics i privats, i d'espais lliures o destinats a equipaments pendents de ser urbanitzats.

Espais buits sense ús que són una font de conflictes, amb problemes de salubritat, cost de recursos per al seu manteniment, i nul aprofitament.

Tot i no disposar d'una estratègia transversal clara per resoldre aquesta qüestió, és en aquest context, que l'any 2013 neix el Programa d'hortos urbans de Terrassa.

INGREDIENTS

EXPERIÈNCIES PRÈVIES

L'horticultura a l'espai rural

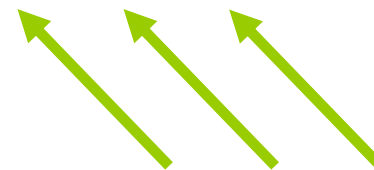
L'horta marginal periurbana

Els horts escolars

Els horts municipals de lleure

Els horts particulars en jardins, terrats, teulades i balcons

L'experiència de l'hort de Plantem-nos

Els horts municipals de lleure

Servei públic gestió directa.
Taxa municipal.

L'experiència de l'hort de Plantem-nos

Nou urbanisme de l'espai públic més participatiu.

Derivat dels acords de custòdia del territori coneguts pel Servei, és planteja la custòdia urbana com a instrument per intervenir en els bits urbans.

Conjunt d'estratègies i tècniques que pretenen implicar la ciutadania i la societat organitzada en la gestió d'espais urbans que puguin satisfer les funcions socials i ambientals, a canvi de mantenir i millorar el seu estat de conservació.

SOLUCIÓ MULTIFUNCIONAL: L'HORT URBÀ

Funció
productiva

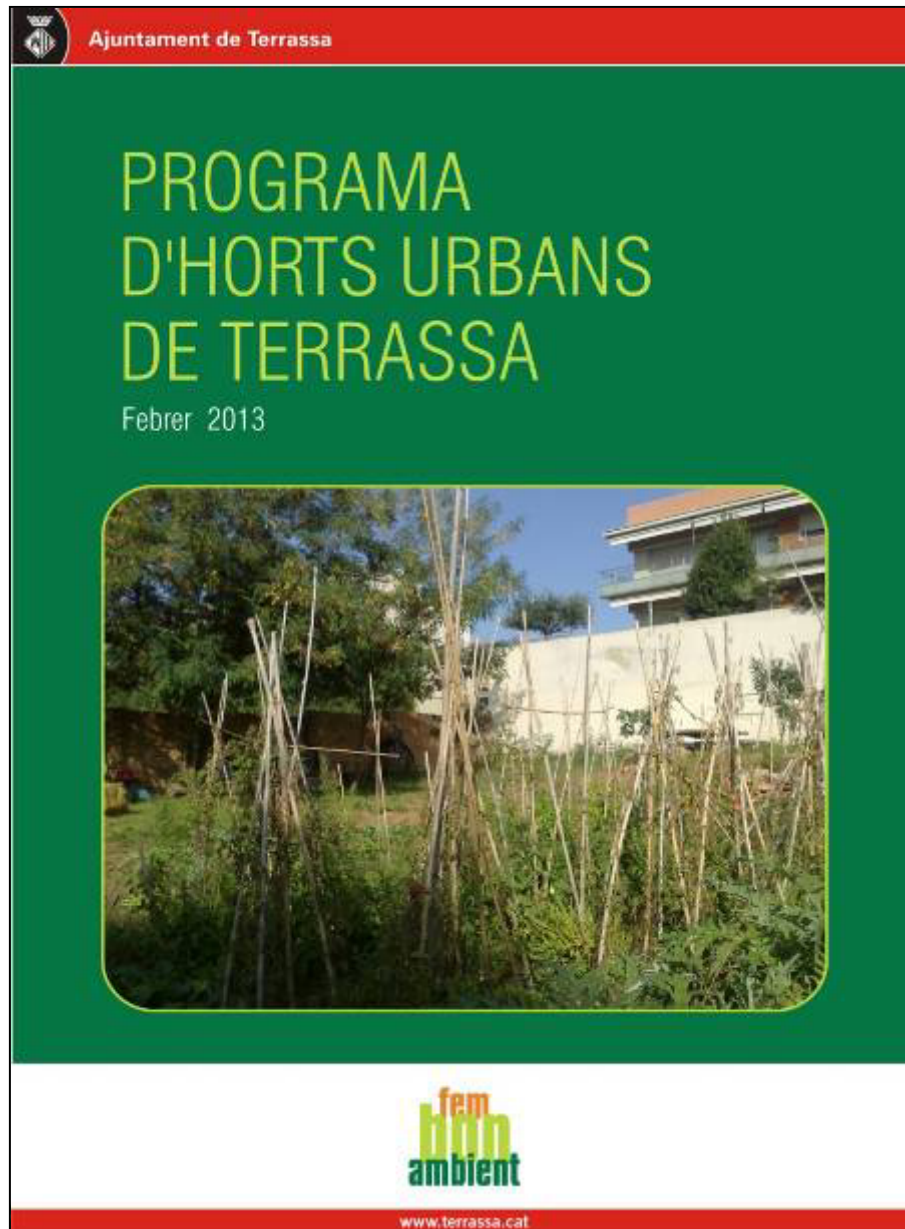
Funció
social i
comunitària

Funció
ambiental

Funció
educativa

Funció
saludable

Funció
cultural

Aprovat pel Ple el 28 de febrer de 2013, va entrar en vigor el 23 de maig del mateix

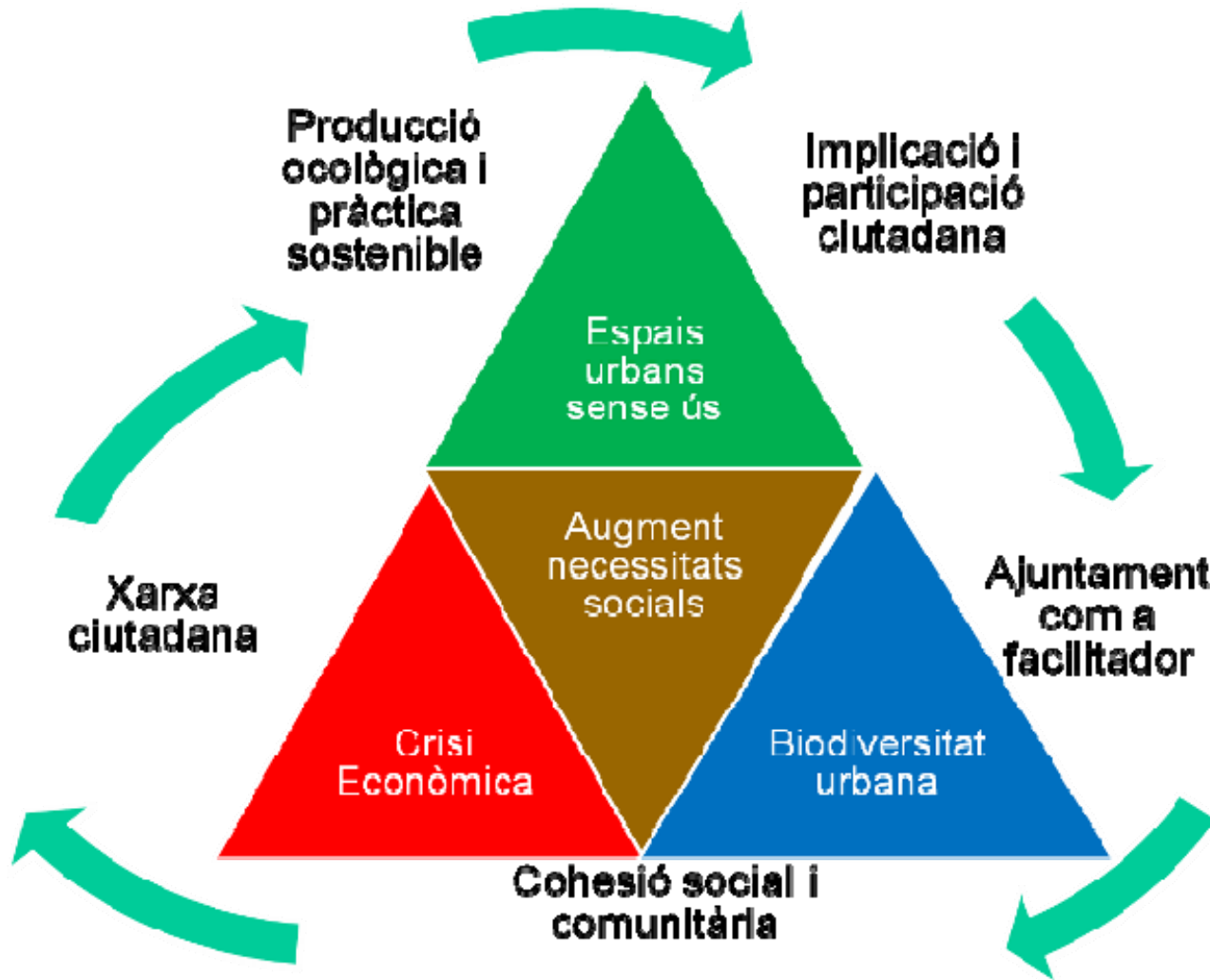
3 barreres:

- Manca recursos
- Urbanístiques
- Jurídiques

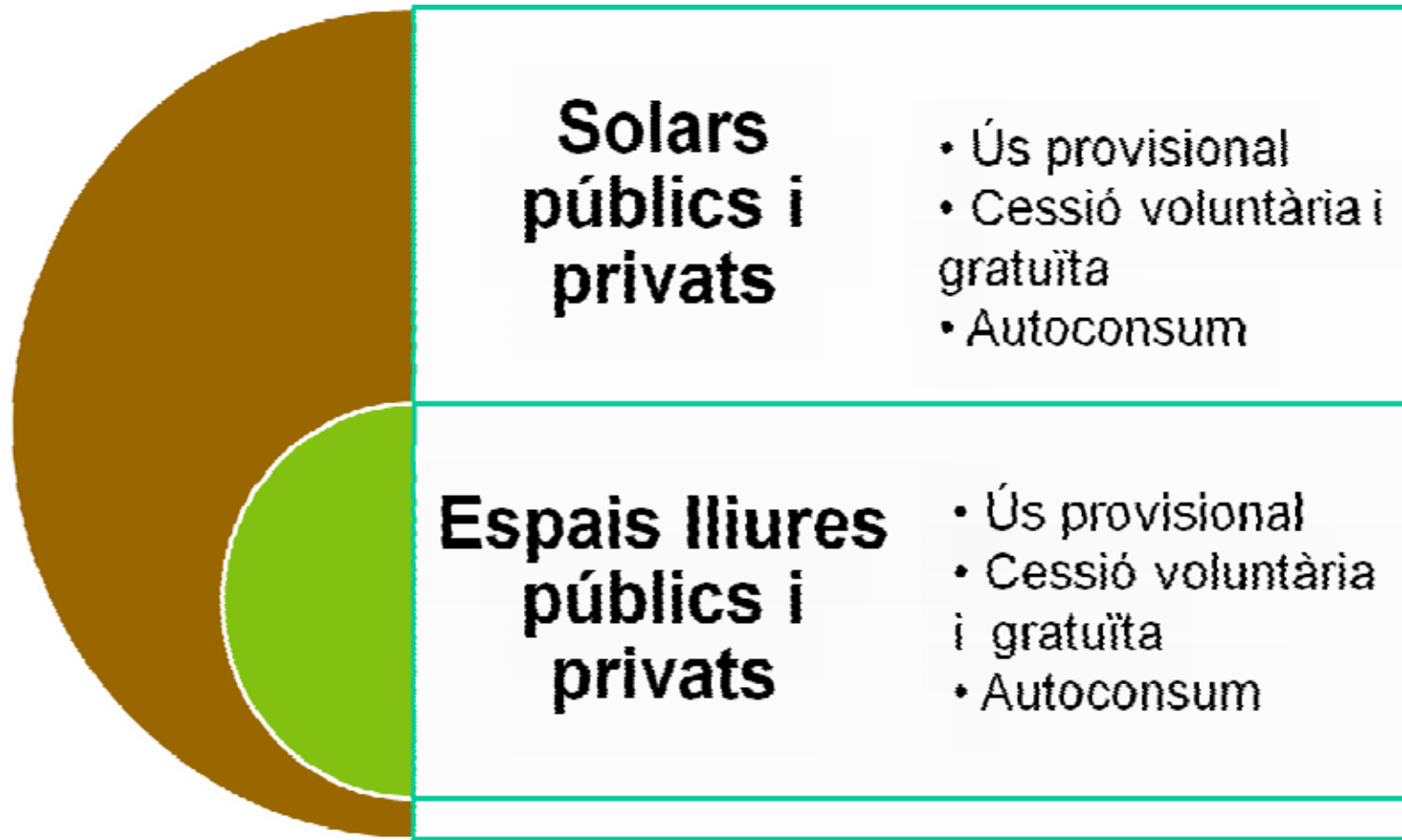

AJUNTAMENT COM A FACILITADOR

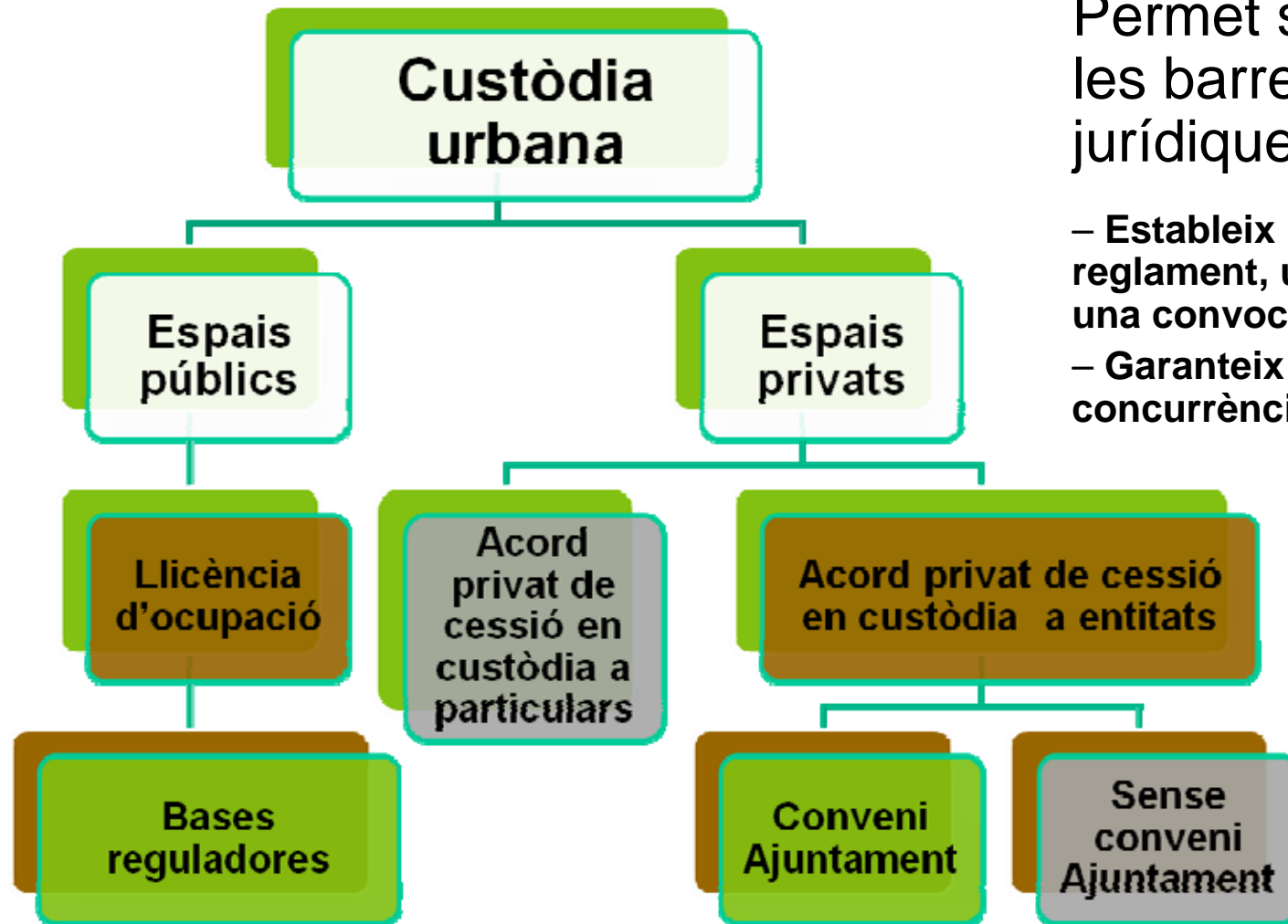

Permet superar les barreres econòmiques

- Poca inversió
- No manteniment
- No s'estableix cap servei públic

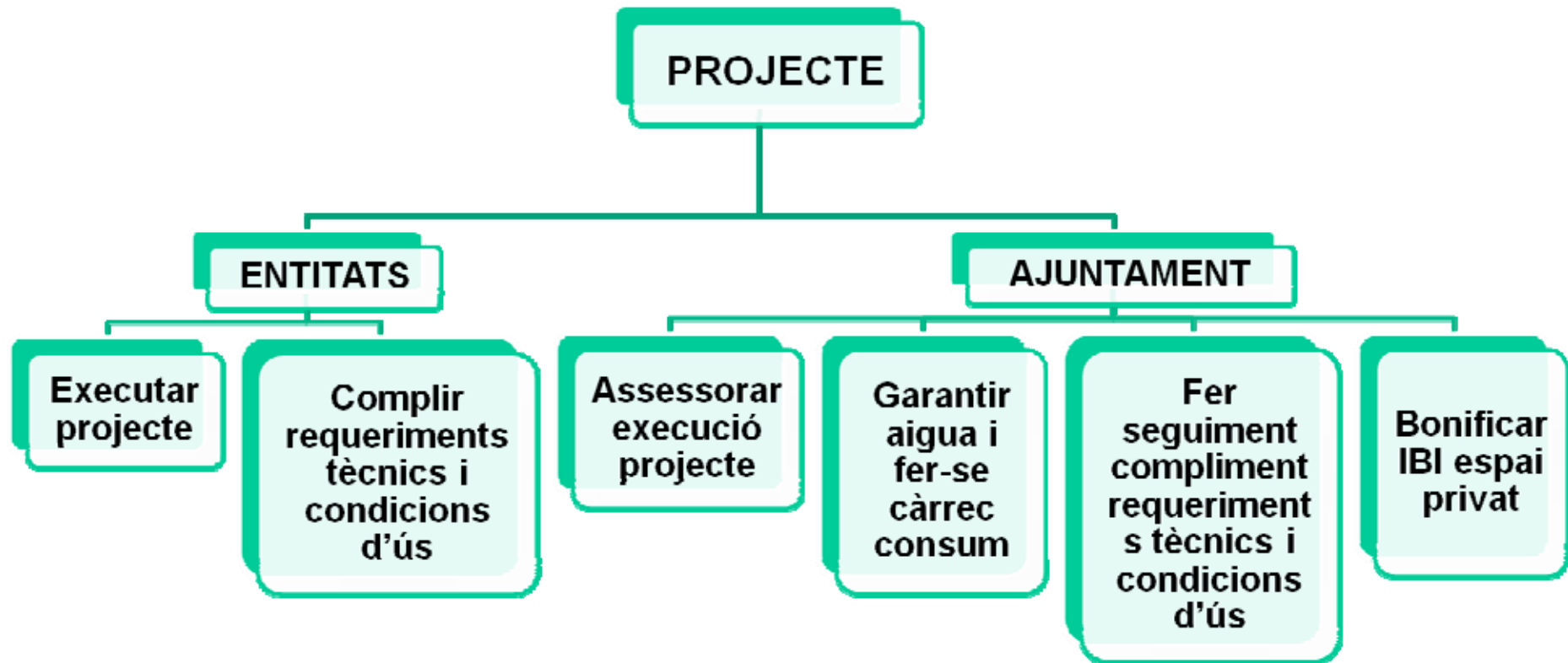

Permet superar les barreres urbanístiques i de la competència

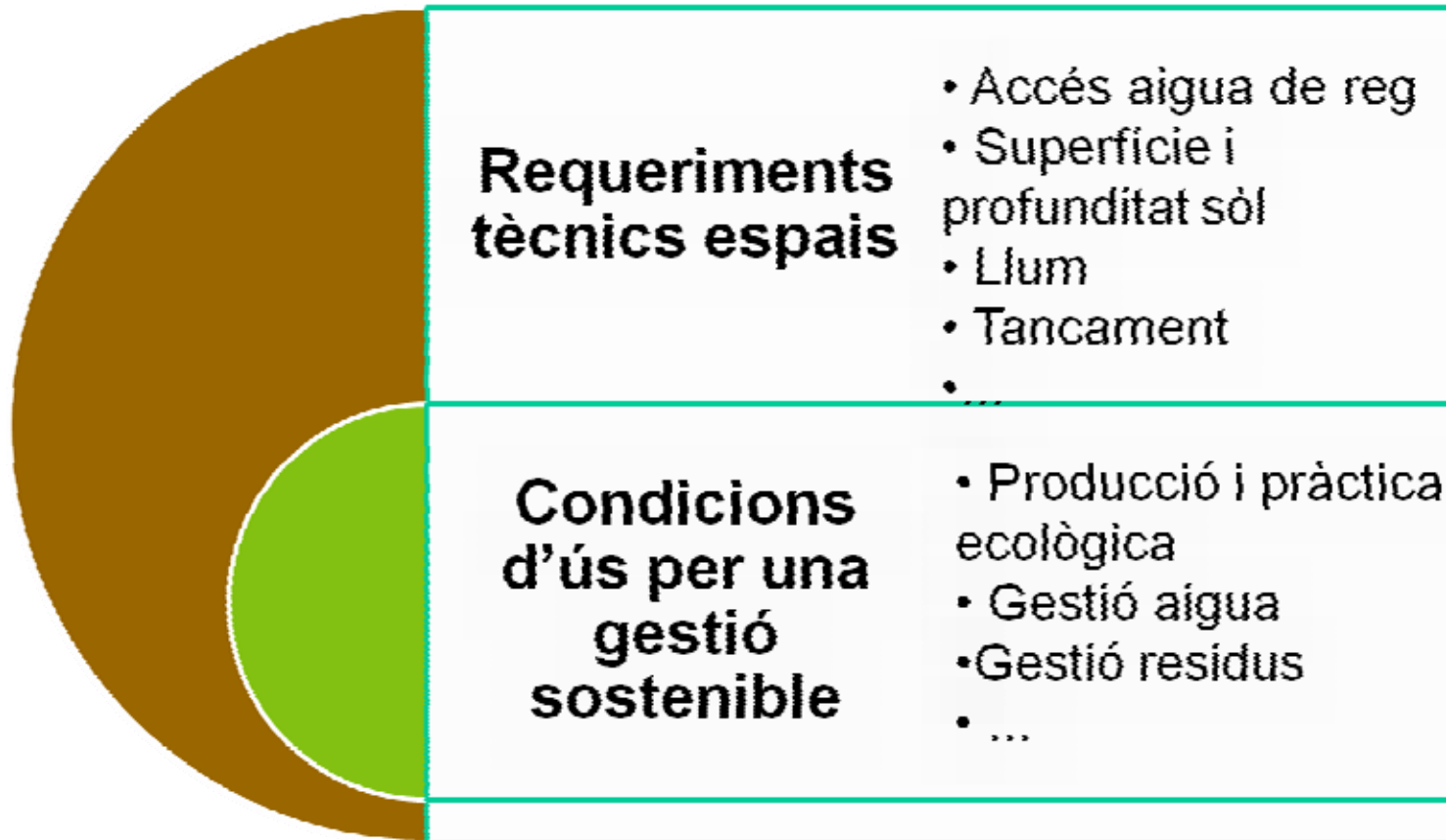

Permet superar les barreres jurídiques

- Estableix un reglament, unes bases, una convocatòria
- Garanteix publicitat i concurrència

Despesa (€)	2013	2015	2015	Total
Núm. projectes (públics / privats)	5 (3/2)	3 (3/0)	5 (2/3)	13 (8/5)
Neteja, tanca i escomesa aigua ús agrícola	16.539	9.687	12.863	39.089
Ajuts entitats instal·lació rec per degoteig	0	3.249	2.612	5.869
Ajuts compra d'un motocultor	0	1.390	0	1.390
Cursos agricultura ecològica	0	400	800	1.200
Total				47.548

3.650 euros/projacte
Gran retorn social:

PROJECTE:	Hort urbà a Terrassa
UBICACIÓ:	Carrer Montserrat 151
SUPERFÍCIE:	784 m ²
OBJECTIUS:	Generar un espai ciutadà basat en la participació i en l'autonomia ciutadana, en la relació social intensa, i en la construcció de projectes comunitaris.
DATA INICI:	Maig 2011
PROPIETAT:	Municipal

PROJECTE:	Red de huertos urbanos de Terrassa
UBICACIÓ:	Carrer Vinaròs, 5
SUPERFÍCIE:	885 m2
OBJECTIUS:	Aconseguir ciutats més sostenibles així com recuperar varietats locals de cultiu, potenciar l'autoconsum, l'autosuficiència i el consum de proximitat creant horts de barris amb finalitats ambientals i de promoció de la salut. Ho porten unes 12 persones
DATA INICI:	Juliol 2013
PROPIETAT:	Privada

UBICACIÓ:	Carrer Gregal / Tramuntana / Av. Portugal
PROJECTE:	Hort ecològic i urbà de Can Tusell
SUPERFÍCIE:	1.050 m ²
OBJECTIUS:	Clarament social per estar dirigit a ocupar el temps lliure a persones de mes de 45 anys, afavorir la cohesió social al barri, ajudar a famílies amb carències econòmiques i educatiu per adults i nens en horticultura. Inicialment ho reballaran unes 15 persones
DATA INICI:	Març 2014
PROPIETAT:	Municipal

PROJECTE:	Hort urbà, millorem l'entorn i treball social, educació ambiental i agroalimentària
UBICACIÓ:	Carrer Zamora 2 / Camí dels Monjos
SUPERFÍCIE:	1.250 m ²
OBJECTIUS:	Es tracta d'una activitat d'educació mediambiental d'horticultura ecològica i producció de verdures i hortalisses per el consum propi, i l'autoconstrucció de contenidors per terres 6 de cultiu per a poder tenir petits horts als balcons, terrasses,. Inicialment ho treballaran unes 15 persones.
DATA INICI:	Març 2014
PROPIETAT:	Municipal

PROJECTE:	Hort urbà de Montserrat
UBICACIÓ:	Carrer Zamora 2 / Camí dels Monjos
SUPERFÍCIE:	1.250 m ²
OBJECTIUS:	L'Associació de veïns, juntament amb l'AMPA del CEIP Mare de Déu de Montserrat i el mateix CEIP busquen combatre la pobresa de famílies del barri, i en l'inici, aproximadament una quinzena treballaran l'hort per l'autoconsum.
DATA INICI:	Març 2014
PROPIETAT:	Municipal

PROJECTE:	Brots verds a Ca n'Anglada
UBICACIÓ:	Carrer Zamora 2 / Camí dels Monjos
SUPERFÍCIE:	1.250 m ²
OBJECTIUS:	Enfortir vincles comunitaris entre joves del barri, tant de l'Associació com d'altres que s'han interessat pel projecte, inicialment amb una participació d'una vintena de joves, esperant obtenir un suport a l'activitat social i pedagògica, a més d'una necessitat vital.
DATA INICI:	Març 2014
PROPIETAT:	Municipal

PROJECTE:

Hort urbà de Roc Blanc

UBICACIÓ:

Carrer Palet i Barba 189

SUPERFÍCIE:

910 m²

OBJECTIUS:

L'educació a partir de l'organització de tallers d'agricultura ecològica, gestionat per l'AMPA de l'escola amb el suport de membres de l'Associació de Veïns del Roc Blanc que conjuntament organitzaran el manteniment de l'hort. A nivell escolar, també hi participarà una comissió de mestres a treballar de manera comunitària per tot l'alumnat.

DATA INICI:

Març 2014

PROPIETAT:

Municipal

PROJECTE:
UBICACIÓ:
SUPERFÍCIE:
OBJECTIUS:

Hort urbà
Carrer Torrent Pere Parres,8
100 m2
Acostar a l'escola al coneixement d'una realitat agrícola realitzant conreu hortícola i conreu de planta aromàtica i medicinal i afavorir les relacions socials entre la comunitat de pares. Inicialment ho treballaran 3 persones amb una previsió de fins a 10, així com l' intervenció dels nens de l'escola.

DATA INICI: Març 2014
PROPIETAT: Privada

- PROJECTE:** Hort urbà Associació La Fuente
UBICACIÓ: Joaquim Vayreda / 22 de juliol
SUPERFÍCIE: 1.110m²
OBJECTIUS: Ensenyar als alumnes de La Fuente noves tècniques d'horticultura comunitària urbana i ecològica, potenciant el consum de proximitat i oferint aliments saludables a través de l'agricultura ecològica
DATA D'INICI: Març 2015
PROPIETAT: Municipal

Associació La Fuente (posada en marxa)

Xarxa de solidaritat popular

PROJECTE:	Xarxa de solidaritat popular per la sobirania alimentaria
UBICACIÓ:	Joaquim Vayreda / 22 de juliol
SUPERFÍCIE:	1.110m ²
OBJECTIUS:	Contribuir a l'educació ambiental fent horts accessibles a escoles i augmentar la seguretat alimentària, potenciant l'autoconsum, l'autosuficiència i el consum de proximitat, i millorar l'autoestima de persones i famílies sense recursos
DATA D'INICI:	Març 2015
PROPIETAT:	Municipal

PROJECTE: Horts urbans al barri del Segle XX
UBICACIÓ: Carrer Guillem de Muntanyans, 111
SUPERFÍCIE: 1.100 m²
OBJECTIUS: Facilitar la generació d'espais basats en la participació i l'autonomia ciutadana donant suport a projectes d'horticultura i posant en valor l'intercanvi de coneixements i d'experiències entre la ciutadania, trencant barreres intergeneracionals i culturals.
DATA D'INICI: Desembre 2015
PROPIETAT: Privat

- PROJECTE:** Horts urbans al barri del Segle XX
UBICACIÓ: Carrer Guillem de Muntanyans, 111
SUPERFÍCIE: 1.100 m²
OBJECTIUS: Creació d'un espai d'horta dirigit a l'autoconsum on pugui coexistir amb altres activitats de caràcter social i educatiu, fomentant la participació activa dels usuaris.
- DATA D'INICI:** Desembre 2015
PROPIETAT: Privat

AV La Cogullada (pendent cessió)

PROJECTE:	Projecto de huerto social
UBICACIÓ	Carrer Font de la Noguera 5,7
SUPERFÍCIE:	811 m2
OBJECTIUS:	Inclusió social de persones de 18 a 75 anys amb deteriorament emocional provocat pel context social actual i poder garantir la cobertura de les seves necessitats bàsiques
DATA D'INICI:	Desembre 2015
PROPIETAT:	Privat

Projecte d'hort urbà de la BD2:

Experiència d'aprenentatge - servei que treballa la relacions intergeneracionals al barri, en 80 m2 del patí de la biblioteca

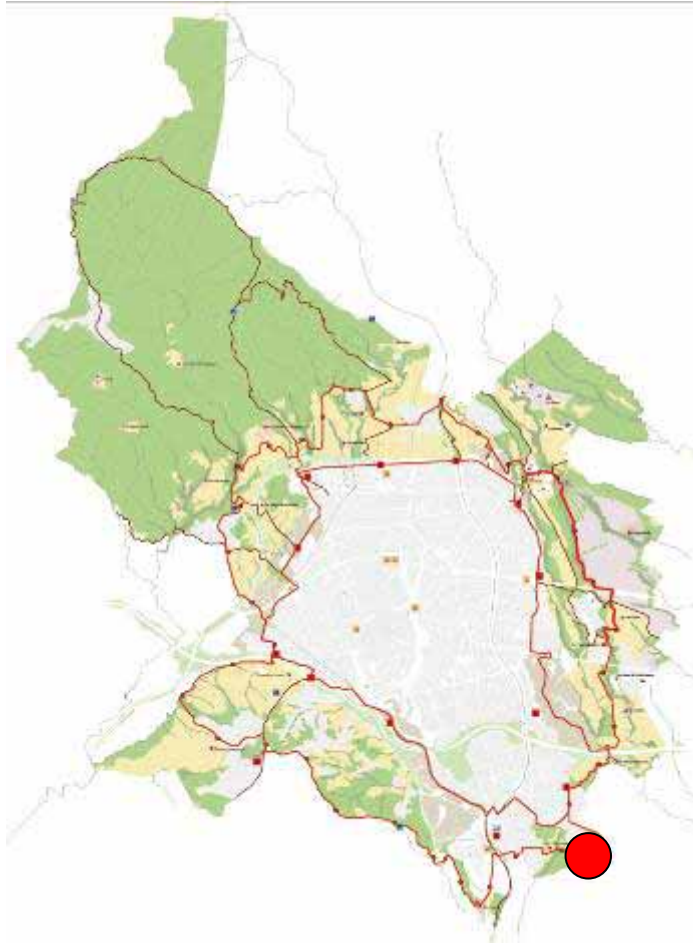

Projecte d'hort urbà de SS del D2:

Desenvolupat per Serveis Socials del D2, en un solar de 1.873 m² a l'Av. Barcelona, 142, amb l'objectiu de col·laborar, participar i treballar habilitats i competències socials amb perspectiva d'ocupació a persones desocupades del barri

Ca n' Amat de les Farines

Reg goteig i aprofitament construcció existent

14 parcel·les de 60 m2

**Visita de 40
persones,
tècnics i
regidors, de
diferents
ajuntament de
Catalunya**

NOUS USOS:
- Aparcament
- Espais
d'esbarjo per a
gossos
- Locals
emprenedors

**Marc Cadevall, Director del Servei de Medi Ambient
Area de Territori i Sostenibilitat
Ajuntament de Terrassa
marc.cadevall@terrassa.cat / <http://www.terrassa.cat>**